
واژه‌شناسی مفهومی ریسک

تألیف:

دکتر وحید حسینی جناب
هایده حسینی جناب
روح انگیز جعفر نیا
بهرروز غلامی

www.ketab.ir

عنوان و نام پدیدآور : واژه‌شناسی مفهومی ریسک

مشخصات نشر : تهران : رویان پژوه ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری : [۷۳] ص.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۰۸۰-۱۷-۰

وضعیت فهرست نویسی : فنیایی مختصر

یادداشت : فهرستنویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.

یادداشت : تألیف وحید حسینی جناب هاید حسینی جناب روح‌انگیز جعفرنیا بهروز غلامی.

یادداشت : کتابنامه.

شناسه افزوده : حسینی جناب، وحید، ۱۳۴۶ -

شماره کتابشناسی ملی : ۳۸۶۲۰۵۳

واژه‌شناسی مفهومی ریسک

دکتر وحید حسینی جناب - هاید حسینی جناب - روح‌انگیز جعفرنیا - بهروز غلامی

ناشر: رویان پژوه

نوبت چاپ: اول - ۹۴

صفحات: آتلیه رویان پژوه

چاپ: مهراد

قطع و تعداد صفحات: وزیری - ۷۳

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

بها: ۱۰۵۰۰ تومان

شابک: 978-600-408-017-0

کلیه حقوق مادی و معنوی اثر متعلق به ناشر است و هرگونه تکثیر، بازنویسی، خلاصه‌برداری و یا برداشت به هر نحوی بدون اجازه کتبی از ناشر مجاز نبوده و منجر به پیگرد قانونی می‌باشد.

دفتر نشر و نمایشگاه دائمی:

تهران، خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و منیری جاوید (روبروی دبیرخانه دانشگاه تهران)

تلفن: ۶۶۴۸۶۳۷۳ - ۶۶۹۷۰۷۴۰

ساختمان امیرکبیر، طبقه سوم

www.RPpub.ir

مقدمه

عدم اطمینان محیطی و شدت رقابت سازمان‌ها و مدیران، آنها را با چالش‌های متعدد مواجه ساخته است. برای مدیریت مؤثر این چالش‌ها، رویکردهای نوین مدیریت و شایستگی‌های خاص توصیه شده است. شناسایی و مدیریت ریسک یکی از رویکردهای جدید است که برای تقویت و ارتقای اثربخشی سازمان‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد.

به طور کلی، ریسک با مفهوم احتمال تحمل زیان یا عدم اطمینان شناخته می‌شود که انواع مختلف و طبقه‌بندی‌های متنوع دارد. یکی از این طبقه‌بندی‌ها، ریسک سوداگرانه و ریسک خطرناک است. تمامی اشکال ریسک شامل عناصر مشترکی چون محتوا، فعالیت، شرایط و پیامدها هستند. طبقه‌بندی دیگر ریسک به صورت استراتژیک و عملیاتی است. مدیریت ریسک به مفهوم سنجش ریسک و سپس اتخاذ راهبردهایی برای مدیریت آن است. انواع ریسک‌ها برحسب احتمال وقوع و تأثیر آنها قابل تقسیم است که نتیجه آن پورتفوی ریسک و اعمال استراتژی‌های مناسب (انتقال، اجتناب، کاهش و پذیرش ریسک) است.

فهرست

۱۱.....	تعاریف ریسک (خطرپذیری) سوانح
۱۱.....	خطرپذیری
۱۱.....	خطرپذیری
۱۲.....	خطرپذیری
۱۳.....	حد قابل قبول خطرپذیری
۱۵.....	قدرت تحمل خطرپذیری
۱۵.....	حد قابل قبول خطرپذیری
۱۵.....	تعاریف ریسک سازمانی
۱۷.....	عناصر اصلی ریسک
۱۸.....	ریسک استراتژیک و عملیاتی
۱۹.....	ریسک عملیاتی
۲۰.....	مدیریت ریسک
۲۱.....	استراتژی‌های مدیریت ریسک
۲۳.....	جمع بندی
۲۳.....	آسیب‌پذیری
۳۰.....	Vulnerability آسیب‌پذیری
۳۳.....	آفات
۳۵.....	Public awareness آگاه سازی همگانی
۳۵.....	اگروتوروریسم
۳۵.....	Disaster Preparedness آمادگی در مقابل سانحه
۳۶.....	آماده باش

۳۶	Spatial	آمایش سرزمینی
۳۷	Risk assessment/analysis	ارزیابی/تجزیه و تحلیل خطرپذیری
۳۷	Disaster assessment	ارزیابی سانحه
۳۸		استتار و اختفا
۳۸	Fortification	استحکامات
۳۸	Emergency	اضطرار
۳۹		اطلاعات
۳۹	Public information	اطلاع رسانی همگانی
۳۹	Relief / response	امداد / پاسخ
۳۹		امداد و نجات
۳۹		امنیت ملی
۴۰		بازتوانی
۴۰	Reconstruction	بازسازی
۴۰	Recovery	بازابی
۴۰	Resilience / resilient	برگشت پذیری
۴۱	Business continuity plan	برنامه‌ی تداوم فعالیت
۴۱	Action Plan	برنامه عملیاتی حادثه
۴۱	Emergency management plan	برنامه‌ی مدیریت اضطرار
۴۲	Bioterrorism	بیوتروریسم
۴۲	Emergency Response	پاسخ اضطراری
۴۲	Disaster Response	پاسخ به سانحه
۴۲		پایداری ملی
۴۳		پایش مخاطرات
۴۳	Active Defense	پدافند عامل
۴۳	Passive Defense	پدافند غیر عامل
۴۴	Impact	پیامد
۴۵	Prevention	پیش‌گیری
۴۵	Cover	پوشش
۴۵	Dispersion	پراکندگی

۴۵	تسهیلات ضروری و تجهیزات
۴۵	تفرقه و جابجایی Separation & Dispersion
۴۶	تمهیدات مقابله Counter measures
۴۶	تمهیدات سازه‌ای / غیرسازه‌ای Structural / non-structural measures
۴۶	تهدید Threat
۴۷	جنایت بیولوژیک Biocrime
۴۷	جنگ بیولوژیک Biological warfare
۴۸	چرخه مدیریت بحران
۴۸	حوادث با تلفات متعدد Mass-casualty Incident
۴۸	خسارت Damage
۴۹	خطرپذیری (ریسک) Risk
۵۲	داده
۵۳	رویداد (حادثه) Event
۵۳	زیرساخت Infrastructure
۵۳	سامانه فرماندهی حادثه (ICS) incident command system
۵۴	سانحه Disaster
۵۸	سانحه / دسته‌بندی Disaster classification
۵۸	سوانح طبیعی، با شروع سریع (Natural, Rapid-onset)
۵۸	سوانح تکنولوژیک، با شروع سریع (Technological, Rapid-onset)
۵۸	سوانح با شروع آهسته (Slow-onset)
۵۹	شرایط اضطراری سیاسی پیچیده (Complex Political Emergencies)
۵۹	شرایط اضطراری دائمی (Permanent Emergencies)
۵۹	جابجایی گسترده جمعیت (Mass Population Displacements)
۵۹	سوانح انسان ساخت Man-made Disasters
۵۹	سطح فوریت / بحران Emergency Level
۶۰	سوانح تکنولوژیک Technological Disasters
۶۰	سوانح روزمره Everyday Disasters
۶۱	سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) Geographic information systems
۶۱	سامانه مدیریت حادثه Incident Management System (IMS)
۶۲	سیستم‌های هشداردهنده Warning Systems

۶۲		Emergency Situation	شرایط اضطراری
۶۲		Disaster action plan	طرح عملیاتی حادثه
۶۲		Coping capacity	ظرفیت مقابله
۶۲		Catastrophe	فاجعه
۶۳		Deception	فریب
۶۳		survivability	قابلیت بقا
۶۳		Disaste Mitigation	کاهش اثرات سانحه
۶۴		Disaster risk reduction	کاهش خطرپذیری سانحه
۶۴		(disaster reduction)	(کاهش سانحه)
۶۴		مانور/تمرین	
۶۵		ارزیابی مانور	
۶۵		Hazard	مخاطره
۶۸		Technological hazards	مخاطرات تکنولوژیک
۶۸		Geological hazard	مخاطرات زمین‌شناختی
۶۸		Biological hazard	مخاطره زیستی
۶۸		Natural hazards	مخاطرات طبیعی
۶۹		Hydrometeorological hazards	مخاطرات هیدرومتئورولوژیک
۶۹		Emergency management	مدیریت اضطرار
۶۹		Disaster management	مدیریت سانحه (بحران)
۷۰		Disaster risk management	مدیریت خطرپذیری سانحه
۷۰		Risk management	مدیریت خطرپذیری (ریسک)
۷۲		Vital Centers	مراکز حیاتی
۷۲		Critical Centers	مراکز حساس
۷۲		Important Centers	مراکز مهم
۷۲		Location	مکان‌یابی
۷۲		Target	هدف
۷۳		Early warning	هشدار سریع
۷۳			هماهنگی
۷۵			منابع